märgukirjade mõjul pandi 1. I. 1914 maksma seadus, mille järgi linnad ja riigikassa poolitavad politsei ülalpidamise kulud.

1914. a. keskel puhkeb lahti ilmasõda. See toob kogu rahvatulundusse uusi erakorralisi kulusid. Siis ähvardab revolutsioon puhkeda. Valitsus otsustab oma võimu kindlustuseks uuesti üleriikliku politseisuurenduse ette võtta. Vastav seadus avaldatakse 1916. a. Et linnad sõjaolude tõttu isegi rahaliste kitsikustega võitlesid, siis määrab tähendatud seadus, et väljaminekud, mis uue seaduse maksmahakkamisel tekivad, riigikassa oma kanda võtab, kuna linnad omalt poolt endised summad edasi maksavad. Vaevalt paar kuud püsib uuesti moodustatud politsei; siis lõpetab tema olemasolu 1917. a. märtsirevolutsioon.

Linnapolitsei 1916. a. kulude üksikasjalik jaotus.

Distribution détaillée des dépenses de la police en 1916.

1)	Palkadeks Salaires	42 440 rbl.	— kop.
2)	Lisapalkadeks linnavahtidele Salaires supplémentaires des gardes de ville	2 095 „	— „
3)	Korteriraha ametnikkudele Indemnité de logement des employés	3 590 „	— „
4)	Korteriraha linnavahtidele Indemnité de logement des gardes de ville	10 776 „	— „
5)	Linnavahtide varustus Equipement des gardes de ville	100 „	— „
6)	Politseivalitsuse ja arestimaja küte Chauffage des bureaux et de la maison d'arrêt	467 „	50 „
7)	Samade ruumide valgustus Eclairage	425 „	47 „
8)	Haigemaja-kulud Frais d'hôpital	60 „	16 „
9)	Politseivalitsuse erakorralised kulud Dépenses extraordinaires de la direction	1 100 „	— „
10)	Telefon Téléphone	526 „	— „

Kriminaal-politsei.

Police criminelle.

11)	Korteriraha 3 politsei-ülevaatajale Indemnité de logement des 3 inspecteurs	180 „	— „
12)	Korteriraha 4 linnavahile Indemnité de logement des 4 gardes de ville	384 „	— „
13)	Ruumide küte Chauffage des bureaux	304 „	20 „
14)	Valgustus Eclairage	89 „	95 „
15)	Telefon Téléphone	83 „	— „
	Summa: Total	62 621 rbl.	28 kop.

Rahvamiilits 1917. a. Revolutsiooni puhkedes tagandati teenistusest kõik endised politseiametnikud. Esialgse rahvamiilitsa moodustas linnakodanikkudest koosnev täidesaatev komitee, millesse kuulusid esindajad igast rahvusest proportsionaalsuse-põhimõtte alusel. Selle komitee poolt kokkuseatud miilitsa-koosseisu kinnitab linnavolikogu oma erakorralisel koosolekul 10. III. 1917. a. Ühtlasi otsustab volikogu paluda miilitsaülemat, et ta esitaks volikogule miilitsa kulude kava. Miilitsaväelased täidavad linnavahtide aset; neid on kõigest 42. 17. IV. samal aastal antakse Vene Ajutise Valitsuse poolt välja ajutine miilitsaseadus, mis põhjalikult erines endisest politseiseadusest. Muu seas andis uus seadus

Tartu, lk. 612